

Obrazloženje uz prijedlog Proračuna Općine Proložac za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu .

1. UVOD

Temeljem članka 41. Zakona o proračunu (NN 144/21), predstavničko tijelo JLP(R)S obvezno je na prijedlog izvršnog tijela do kraja tekuće godine donijeti proračun za iduću proračunsku godinu i projekcije proračuna za sljedeće dvije proračunske godine. Proračun Općine Proložac za 2025. godinu izrađen je na temelju Zakona o proračunu (NN 87/08, 136/12 i 15/15) i Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2025. – 2027. godine, koje je sastavilo Ministarstvo financija.

Navedenim aktima omogućava se financiranje poslova, funkcija i programa koje izvršavaju upravna tijela, radi ostvarivanja javnih potreba i prava građana, koji se temeljem posebnih zakona i drugih na zakonu zasnovanih propisa financiraju iz javnih prihoda, odnosno iz proračuna Općine Proložac.

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10 i 120/13) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 114/10, 31/11, 124/14, 115/15, 135/15, 87/16 i 03/18).

Zakonom o proračunu uveden je trogodišnji fiskalni okvir i programsko planiranje. Time su postavljena dva glavna cilja: prvi je preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa (i aktivnosti i projekata) i postizanje fiskalne discipline, a drugi je alokacija raspoloživih sredstava prema razvojnim prioritetima lokalne jedinice.

Zakon o proračunu utvrđuje da se proračun JLP(R)S za sljedeću godinu donosi na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije proračuna za naredne dvije godine na razini skupine (druga razina računskog plana).

Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu mijenja se sadržaj plana razvojnih programa na način da sam plan razvojnih programa predstavlja strateško – planski dokument.

Člankom 12. Zakona o proračunu propisano je jedno od ključnih proračunskih načela – načelo transparentnosti. Načelo transparentnosti iznimno je važno zbog uvida javnosti svih zainteresiranih u način trošenja proračunskih sredstava.

2. OBRAZLOŽENJE PLANIRANIH PRIHODA/PRIMITAKA, RASHODA/IZDATAKA PRORAČUNA OPĆINE PROLOŽAC ZA 2025. GODINU, S PROJEKCIJAMA ZA 2026. I 2027. GODINU

Osnovno polazište za izradu Proračuna Općine Proložac za razdoblje 2025. – 2027. godine i pratećih plansko – financijskih dokumenata (odluka o izvršavanju proračuna) su ostvareni prihodi i primici te rashodi i izdaci do konca lipnja 2025. godine i procjena ostvarenja istih do kraja 2025. godine. Najznačajniji prihodi proračuna su: prihodi od poreza, prihodi od imovine, i od subjekata unutar općeg proračuna,

Radi smanjenja nejednakosti fiskalnog kapaciteta JLPR(S)-a općine, gradovi i županije čiji je kapacitet ostvarenih poreznih prihoda manji od referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda ostvaruju pravo na sredstva fiskalnog izravnjanja. Prihodi od fiskalnog izravnjanja u 2025. godini planirani su u iznosu od 860 000,00 eura. Prihodi od poreza na dohodak planirani su u iznosu od 565 000,00 eura. Prihodi od poreza na dohodak vezani su uz rast zaposlenosti i bruto plaće i zakonske odredbe.

Planiran je na razini ostvarenja prihoda od poreza na dohodak do konca lipnja 2025. godine te procjena ostvarenja do kraja 2025. godine.

Izvori financiranja

Osnovni izvori financiranja proračuna su: opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, prihodi za posebne

namjene, te namjenski primici.

U izvor financiranja – opći prihodi i primici proračun uključuje prihode od poreza, prihode od financijske imovine, prihode od nefinancijske imovine

U izvor financiranja prihodi za posebne namjene – uključuju se prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima (namjenski prihodi)

Izvor financiranja prihodi od iznajmljivanja nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja – čine sredstva iznajmljivanja nefinancijske imovine

Izvor financiranja namjenski primici – čine primici od financijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

Proračun Općine Proložac za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu sastoji se od općeg i posebnog dijela.

Opći dio Proračuna sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja.

U Računu prihoda i rashoda planirani su prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine te rashodi poslovanja i rashodi za nabavku nefinancijske imovine, iskazani po ekonomskoj klasifikaciji i po

izvorima financiranja.

U Računu financiranja iskazani su primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

U Posebnom dijelu Proračuna, planirani rashodi i izdaci raspoređeni su po programima odnosno aktivnostima, tekućim i kapitalnim projektima. U okviru programa, projekata i aktivnosti, rashodi i izdaci su iskazani prema ekonomskoj, funkcijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja, sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama.

2.1. PRIHODI I PRIMICI PRORAČUNA

Ukupni prihodi i primici proračuna Općine Proložac za 2025. godinu planirani su u iznosu od 2 674 705,00 eura.

Ukupni rashodi i izdaci proračuna Općine Proložac za 2025. godinu planirani su u iznosu od 2 657 705,00 eura.

2.1.1. PRIHODI POSLOVANJA

Ukupni prihodi poslovanja u 2025. godini planiraju se u iznosu od 2 674 705,00 eura.

Prihodi od poreza planiraju se za 2025. godinu u iznosu od 565 000,00 eura, prihod od fiskalnog izravnjanja planiraju se 860 000 eura. Projekcija prihoda je napravljena na temelju procjene iznosa sredstava fiskalnog izravnjanja i prihoda od poreza na dohodak i drugih poreznih prihoda u 2024. godini.

Pomoći iz i od subjekata unutar općeg proračuna planiraju se u iznosu od 920 000,00 eura.

Od navedenog iznosa najznačajniji iznos se odnosi na pomoći iz EU fondova, i to za projekte:

- Izgradnja nerazvrstanih cesta na području Općine Proložac
- izgradnja kanalizacijske mreže općine Proložac
- izgradnja vodovodne mreže
- briga za potrebite- program zaželi

Prihodi od iznajmljivanja nefinancijske imovine planiraju se u iznosu od 5 000,00 eura.

2.2. RASHODI I IZDACI PRORAČUNA

Prijedlog rashoda i izdataka prijedloga proračuna Općine Proložac za 2025. godinu iznose 2 657 705,00 eura.

Rashodi se odnose najviše na slijedeće stavke:

- Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 70 755,00 eura
- Materijalni rashodi planirani su u iznosu od 369 700,00 eura
- Financijski rashodi planirani su u iznosu od 5 000,00 eura
- Donacije i ostali rashodi planirani su u iznosu od 570 750,00 eura
- Naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 126 500,00 eura
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 1 155 000,00 eura

2.3. Posebni dio Proračuna se sastoji:

- Rashodi za zaposlene u Općini planirani su u iznosu od 70 755,00 eura
- Donošenje i provedbe akata i mjera iz djelokruga izvršnih tijela planirani su u iznosu od 78 755,00 eura
- Troškovi protupožarne zaštite i civilne zaštite planirani su u iznosu od 9000,00 eura
- Troškovi javnih potreba u obrazovanju planirani su u iznosu od 1 180 500,00 eura (dječji vrtić, sufinanciranje prijevoza srednjoškolaca i studenata u iznosu od, sufinanciranje radnih bilježnica)
- Troškovi održavanja objekata i uređenja komunalne infrastrukture i zaštite okoliša, planirani su iznosu od 282 000,00 eura
- Troškovi izgradnje objekata i uređenja komunalne infrastrukture u iznosu od 1 030 000,00 eura
- Program razvoja poljoprivrede i gospodarstva planirana su sredstva u iznosu od 2 000,00 eura
- Program javnih potreba u kulturi planirana sredstva su u iznosu od 29 500,00 eura
- Program javnih potreba u sportu i turističkom sadržaju planirana sredstva su u iznosu od 97 000,00 eura
- Program javnih potreba u socijalnoj skrbi planirana su iznosu od 276 500,00 eura